

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. IV. De fructu qui ex consideratione æternitatis percipitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

tum conuiuium per partes & successiue adferre potest tempore infinito, colligeretur in vnum, & tota simul aeterno tempore tribueretur, esset infinitum melior & maioris aestimationis. Simili modo aeternitas in malis, nempe in pœnis, colligit illas quodam modo in vnum, & simul sentiri facit. etiam enim simul non existant, tamen facit simul apprehendi, & sic infinitum quemdam dolorem animo inurit.

CAPVT IV.

De fructu qui ex consideratione aeternitatis percipitur.

19 **Q**UADRVPLEX potissimum fructus nobis hinc colligendus. Primus est, Incomprehensibile quoddam gaudium benevolentiae & congratulationis in Deum, ex praedictorum perpensione nascitur. Cum enim omnia ipsius bona, quae per se infinita sunt perfectionis intensiuae, etiam aeternitate intime veluti imbuta cogitamus; consideramus in illis nouam quamdam infinitatem, eamque geminam. Vnde triplicem in illis contemplanur infinitatem: Primam, ratione perfectionis intensiuae: Secundam, ratione durationis infinitis tum retrò, tum in futurum saeculis: Tertiam, ratione collectionis in vnum; quia aeternitas totum commodum quod infinito tempore successiue ex aliquo bono percipi potest, colligit in vnum. Hac ergo triplici ratione gaudendum nobis est, & congratulandum Deo nostro de quouis ipsius bono, tum essentiali, tum personali. Gratulandum Patri, quod sit fons Diuinitatis & processionum diuinarum, quod talem & tantum genuit Filium, quod imhensum spirauerit amorem: quod hos produxerit non à 100. vel 1000. annis, sed ex omni aeternitate: quod in omnem aeternitatem producat. Filio, quod tanti Patris sit Filius; quod omnium Patris bonorum in solidum particeps; quod vnà cum Patre sit fons Spiritus sancti, quod haec bona habeat ex omni aeternitate in omnem aeternitatem; quod non successiue, non partite, sed tota simul completissime. Pari ratione gratulandum Spiritui sancto. Denique simul gratulandum omnibus & singulis diuinis personis, quod bono fruantur infinito, quod eo fruatur ex omni aeternitate in omnem aeternitatem, quod totum gaudium simul percipiant & sentiant, quod per totam aeternitatem successiue sentiri posset.

Gaudium & congratulatio.

Secun-

Secundus est, Maximum gaudium concupiscentiæ, nimirum 21
 quod ex tanti boni certa & cita expectatione nascitur. Cum enim
 consideramus, totum illud bonum Dei æternum, nostrum esse,
 nobis promissum, & à nobis in æternum & totum simul possiden-
 dum; non possumus non maximo gaudij affici. Si enim dilectores
 mundi de istis infimis & momentaneis bonis ex inopinato oblatis,
 sæpe ita gaudent, ut vix se capiant; quantum nobis gaudendum de
 bonis summis, infinitis, & sempiternis, quorum suauitas tota simul
 percipietur? Et quamuis non fuerimus ab æterno, tamen possiden-
 tes Deum, fruemur in eo etiam æternitate, quatenus infinitis retrò
 sæculis existit, mente nos retrorsum & antrorsum extendentes;
 sicut & tota immensitate fruemur, in immensum illud pelagus
 nos immergentes. Vnus enim spiritus erimus cum Deo. Sensum
 igitur & gustum habebimus diuinorum, sicut & ipse Deus habet,
 etiam dispari gradu. Ibi possidebimus diuitias infinitas, non decem,
 centum, vel mille annis, sed infinitis sæculis; non sensim & suc-
 cessim commoda & oblectationem earum percipientes, ut fit in
 hoc mundo; sed affatim, accumulatum, & omnibus simul fruentes.

*Triplicis æsti-
 matione in o-
 mnibus quibus
 fruemur in
 futura vita.*

Itaque triplicem habebunt æstimationem, & tripliciter infinitam. 22
 Primum, ratione obiecti, seu bonorum ipsorum: secundò, ratione du-
 rationis æternæ in possidendo & fruendo: tertio, ratione collectio-
 nis in vnum; quia totum commodum quod æterno tempore ex il-
 lis percipi potest, simul collectum & cumulatum erit in vnum.

*Æternitatis
 in poenis.*

Tertius est, Maximus timor æternæ damnationis, quia in hac est 23
 infiniti & æterni illius boni iactura, & summi æternique tormenti
 permissio. Nullum malum pœnale maius, grauius, acerbius animo
 concipi potest. Nulla enim iactura comparari potest cum iactura
 boni infiniti & æterni, quod in æternum erat possidendum. Nul-
 lum sensuum tormentum conferri potest cum tormento ignis in
 æternum duraturo. His accedit æternus carcer, æternæ tenebræ,
 æterna sitis, æternus vermis, æternus fetor, æternus horror, æter-
 nus luctus, æterna comploratio, & quidquid malorum cogitari
 potest, ibi erit, & æternum erit. Quis æternitatem in istis omnibus
 considerans non exhorrescat? Quis mundi vanitatem, diuitias, vo-
 luptates, honores ad momentum captare velit, cum tanto æterno-
 rum malorum periculo? Ponamus mala ista solum mille annos
 duratura; nihilominus ingens esset fatuitas, pro momentaneis &
 infimis rebus, pro modica & breui voluptate, periculo tanti & tot
 annorum tormenti se exponere. Quanto ergo maior erit fatuitas,
 si cen-

si centum millium annorum poena foret? Quanta si centuplo diuturnior? & sic deinceps sine termino, quod productior statuetur poena, maior quoque censetur fatuitas, eius periculo se obicere. Cum ergo certissimum sit, poenas istas omnes fore sempiternas, necesse est, infinita quadam amentia & fatuitate teneri eos, qui futu-

*Fatuitas
omnium tur-
rima.*

24 aeternae damnationis periculo se exponunt. Nullam ego animo concipere possum maiorem fatuitatem, nullam perniciosiorem insaniam, qua tamen illi sponte tenentur: quia si vellent parumper considerare quid sit aeternitas, facile ea liberarentur, & ad sanitatem redirent. Neque ad hoc opus est totius aeternitatis sublimis consideratio; sed dimidiatae dumtaxat, quae in futurum extenditur, popularis & attentata cogitatio. Haec enim aeternitas, etiam dimidiata, tamen tanta est, ut nulla saeculorum multitudo quidquam ad illam sit aliud quam momentum. Constitue montem arenae qui impleat totum orbem, unde singulis saeculis una tollatur arenula; quot saeculorum myriadibus opus erit ut totus absorbatur? quis hoc numeret aut animo comprehendat? & tamen cum totus fuerit post innumera saecula consumptus, nihil detractum aeternitati, sed solum erit initium, sicut ante. Denique post omnia saecula imaginabilia & comprehensibilia ab homine, vel ab Angelo, nihil ademptum erit aeternitati, sed semper erit initium. Haec cogitatio quotidie nobis animo versanda; quia nulla ad omnes tentationes vincendas, ac pericula peccatorum cauenda potentior, nulla efficacior. Unde monet Sapiens Ecclesiastici 7. *In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua* (aeternitatem poenarum & praemiorum) *& in aeternum non peccabis.* Tantum enim timorem homini incutit, ut omne peccatum mortiferum tanquam summum malum, utpote summi mali certissimam causam, summe detestetur ac fugiat.

25 Quartus est, Contemptus huius mundi? Qui enim aeterna considerat, clare videt quam parui & nullius momenti sint omnia temporalia, si cum aeternis comparentur. Nam quidquid transit, hoc ipso quo desijt, perinde est ac si numquam fuerit. Fruatur quis omnibus mundi voluptatibus, omnibus honoribus, omni gloria, omni imperio plurimis annis: priuetur postea istis omnibus, nihil habebit ex omnibus commodi, nihil restabit illi nisi moeror, & tristis memoria se bonis istis omnibus orbatum esse, quae eodem erit acerbior, quod bona illa visa sunt illi dulciora. quod enim suauior est pos-

*Contemptus
temporalium.*

H sessio,

cessio, hoc amarior est amissio; ut vel ob hanc unicam causam, etsi alia non subesset, temporalia sint contemnenda. Quod verò æternum est, numquam amittitur, numquam amitti potest. vnde est infinites melius & optabilius re temporali, etsi aliam præ illa excellentiam non haberet. Accedit, quòd temporalia non simul sua commoda adferant, sed sensim; priore enim commòdo euanescente succedit aliud: bona æterna simul sua commoda præstant. Vnde & hac ratione temporalia ab æternis infinitè superantur.

CAPVT V.

Recollectio de Eternitate.

Psal. 89.

PRIVSQVAM *montes fierent, aut formaretur terra & orbis, à se- 26*
culo usque in seculum tu es Deus. Tu enim principium & artifex omnium; vnde & ante omnia. Non naturæ aliqua necessitate impulsus hanc rerum vniuersitatem, hoc magnum palatium cum incolis & opibus suis effudisti (sicut sol lumen effundit) ut opus tuum tibi coeternum esse possit: sed liberrima voluntate, ut summus artifex, finxisti & ædificasti. Antiquior ergo es opere isto, quod nondum sex annorum millibus consistit. Sed quot, obsecro, sæculis antiquior? neque illud omnino absurdè quæritur, quasi ante hunc mundum sæcula nulla fuerint, in quibus tu existeres, & bonis tuis fruereris.

Etsi enim ante cæli & terræ conditionem, solis & lunæ conuer- 27
siones, quæ nostros dies, menses & annos metiuntur, ex quibus quantæ sint rerum nostrarum minutæ durationes, cognoscimus, non fuerint; dubium tamen non est (nisi de vocibus contendere velimus) quin durationes & spatia aliqua fuerint quasi dierum, mensium, annorum, & sæculorum, sub quibus isti motus extendi & transigi potuissent; si tunc extitissent: sicut nec modò, absoluto mundi huius curriculo, cessantibus cælorum motibus, durationes omnes & spatia temporum abolebuntur. Capiamus ergo retrò ante conditum ordinem, centum millia sæculorum; iam tunc eras Deus. Capiamus totidem sæculorum milliones; iam ibi eras, æquè magnus, æquè potens, æquè sapiens, æquè beatus. Denique sine fine maiorem & maiorem sæculorum numerum retrorsum mensuramus; & inueniet te cum omnibus bonis & gaudiis tuis infinitis sæculis adhuc priorem & antiquiorem.

Tu